

Totes les esperances i temors que han acompanyat fins ara el procés d'unificació econòmica de la zona euro tenen posats els ulls en el pròxim 1 de gener. No n'hi ha pei a menys. A partir de llavors l'euro començarà a circular per les butxaques i moneders de més de 300 milions de consumidors, cosa que es diu aviat. El pròxim 1 de gener serà una de les fites que caldrà subratllar en el procés de creació de la Unió Econòmica i Monetària, però seria un error considerar que, una vegada superada aquesta prova, ja està tot fet. Ben al contrari, el pròxim dia 1 de gener del 2002 serà, més que mai, un punt de partida.

Un punt de partida cap a una nova realitat econòmica dels nostres territoris, que s'anirà configurant dia rere dia i que reclama responsabilitat. Responsabilitat, per exemple, per evitar que les decisions de política monetària que es dictaminen des de Frankfurt, seu del Banc Central Europeu, es prenguen sense tenir en compte les necessitats de les economies més febles. Els dotze països que conformen actualment la zona euro han renunciat a tenir una política monetària pròpia a favor d'un espai comú. A la pràctica, això fa inviable tornar a utilitzar, en el cas de l'estat espanyol, les devaluacions de moneda que es van dur a terme als anys vuitanta per reactivar determinats sectors empresarials. Sense mecanismes propis de política monetària, els territoris de la zona euro han de confiar que des de Frankfurt imperi una voluntat de cohesió i de solidaritat entre les diferents economies que integren la Unió Econòmica i Monetària. En cas contrari, estarem construint una Europa a dues velocitats, amb totes les seues conseqüències.

L'euro, punt de partida

L'euro promet seguretat en molts àmbits. S'esvairan, per exemple, les incerteses que afecten especialment les empreses, provocades per les variacions en el tipus de canvi de les monedes. S'eliminarà la possibilitat de l'especulació sobre les antigues monedes febles i podran reduir-se les taxes d'inflació dels països tradicionalment més inflacionistes, com l'estat espanyol. També comportarà reptes tant per als consumidors com per als empresaris. El món empresarial haurà d'adaptar les seues estratègies a un nou mercat i canviar radicalment la seua mentalitat exportadora. Per a un empresari de la zona euro, pensar en termes d'exportació ja no significa mirar cap a Europa, sinó més enllà, ja sigui els Estats Units, Llatinoamèrica, el Japó o la Xina.

Els canvis no han fet més que començar. La Unió Econòmica i Monetària és el primer pas per avançar cap a la unió política europea. Un projecte prou complex per estar absent de riscos. I aquests, curiosament, es troben no únicament en els indicadors macroeconòmics que han utilitzat els dotze estats per avançar cap a una certa convergència (dèficit públic, taxa d'inflació, tipus d'interès) sinó principalment en els altres indicadors que continuen divergint significativament entre els estats de la zona euro: renda per càpita, taxes d'atur, costos laborals, nivell tecnològic, nivell de formació de la mà d'obra, etc. Construir una Europa unificada, basada en criteris estrictament monetaris, seria fer malbé l'experiment. Per això, l'euro en si mateix no és la finalitat sinó el principi del camí.

Coordinació: Bàrbara Amorós.

Assessors editorials: Pere Anrubia, Jordi Cuenca.

Col·laboradors: Alexandre Carbó, Martí Crespo, Joan Esculies, Rafa Gil, Jordi Play, Pere Puig, Rogeli Vázquez.

“La circulació física de l'euro serà una de les fites que caldrà subratllar en la creació de la Unió Econòmica i Monetària, però seria un error considerar que, una vegada superada aquesta prova, ja està tot fet. L'1 de gener del 2002 serà més que mai un punt de partida cap a una nova realitat econòmica, que té com a últim objectiu la unió política europea”